

# **Digitales Brandenburg**

hosted by **Universitätsbibliothek Potsdam**

## **Festgebete der Israeliten**

Für die ersten Tage des Wochenfestes

**Stern, Salomo Gottlieb**

**Wien, 620 = 1859**

ישילש סויל דוחיה ריש

[urn:nbn:de:kobv:517-vlib-12293](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:kobv:517-vlib-12293)

## שיר היחוד ליום השלישי

אין תְּחִלָּה אֶל רֵאשִׁיתָהּ. וְאֵין קֵץ וְתִכְלָה לְאַחֲרִיתָהּ:  
 רֵאשׁוֹן וְאַחֲרוֹן מִבְּלֵי רֵאשִׁית. וּמִבְּלֵי אַחֲרִית וְאֵין לֵב לְהִשִּׁית:  
 אֵין קֶצֶה אֶל גְּבוּהוֹתָהּ. וְאֵין סוּף לְעוֹמֵק מִדּוּחֶיהָ:  
 אֵין לָהּ כּוֹבֵב וְאֵין לָהּ פֶּאֶה עַל בֵּן אֹתָהּ חַי לֹא רָאָה:  
 אֵין צַד וְצִלְע וְצִלְעוּתָהּ. וְרוּחַב וְאוֹרֶךְ לֹא יִמְצִיעוּהָ:  
 אֵין פֶּאֶה לְסִבְבוֹתֶיהָ. וְאֵין תְּרוּף מִבְּדִיל בִּיבּוֹתֶיהָ:  
 אֵין חֲכָמָה אֲשֶׁר תִּדְרְעָהּ. וְאֵין מַדַּע אֲשֶׁר יִגְיַעָהּ:  
 וְלֹא יִשְׁיֵג אֹתָהּ כָּל מַדַּע. וְאֵין שִׁבְל אֲשֶׁר יִבִּין וְיִדְעַע:  
 מִמָּה מְאוּמָה וְאֵיכָה אִתָּה. וְאֵיךְ בְּלִי מְאוּמָה כֹּל בְּרֵאָתָהּ:

## ל י ו ם ש ל י ש י

אֲמַנָּם יִדְרַעְתִּי בִּי אִתָּהּ. אֱלֹהֵי יַעֲקֹב כֹּל יִצְרָתָהּ:  
 אִתָּהּ בּוֹרָא וְלֹא גְבֻרָתָהּ. אִתָּהּ יוֹצֵר וְלֹא נּוֹצְרָתָהּ:  
 אִתָּהּ מִמִּית וְאֵת כֹּל תִּבְלָהּ. אִתָּהּ מוֹדִיר שְׂאוּל וְאֵף תִּעְלָהּ:  
 וְנִאֲמָן לְהַחֲיֹת מֵתִים אִתָּהּ. וְעַל יְדֵי גְבֻיָּאָה בֵּן הַדְרַעְתָּהּ:

Ohne Anfang ist dein Erstsein, ohne End' und Ziel dein Letztsein.

Erster du und letzter, ohne Anfang ohne Ende, unerfasslich dem Verstande. Deine Höh' hat keine Grenze, deiner Tiefe Maß kein Ende.

Kein Umfang, kein Winkel findet statt bei dir, d'rum was lebt, nie schaut es dich, keine Seite, keine Glieder dich beschränken, keine Breite, Länge, Tiefe dich umfassen.

Es trennet nichts dein Wesen nach Außen, nichts scheidet von Innen dich in Theile. Keine Weisheit kann dich kennen, kein Erkenntniß dich erreichen.

Kein Wissen kann begreifen dich, kein Verstand, der da einsehe etwas nur von dir, und wie du seist, und wie du ohne Etwas das All erschuffst.

## Dritter Tag.

Fürwahr! ich, ich weiß es, daß du, Gott Jakobs! das All erschuffst! daß du Schöpfer seist, selbst nicht erschaffen, du Former bist, selbst nicht geformt.

Daß du tödtest, Alles verwesen läßt, du in die Gruft senkst — du wieder emporhebst, gewiß die Todten einst erweckst, wie durch deine Profeten du verkündet.

## שיר היחוד ליום השלישי

וְלֹא תָמוּת אֵל חַי וְלֹא מָתָה. מֵעוֹלָם וְעַד עוֹלָם אַתָּה:  
 מְשֻׁבֵּר וּמוֹלִיד וְלֹא נוֹלָדָת. מוֹחֵץ וְרוֹפֵא וְלֹא חָלִית:  
 מוֹת וּמְדוּה אֵין לְפָנֶיךָ. תְּנוּמָה וְשִׁנָּה אֵין לְעֵינֶיךָ:  
 הֵלֵא מְקַדֵּם אֵל חַי אַתָּה. מֵאֲשֶׁר בָּהּ לֹא נִשְׁתַּבְּחָת:  
 וְעַד הָעוֹלָם לֹא תִשְׁתַּבַּח. וּמֵאֲלֹהוֹתָהּ לֹא תִתְגַּבֵּה:  
 חָדָשׁ וְנוֹשֵׂן לֹא נִמְצְאָת. חֲדָשָׁת כֹּל וְלֹא חֲדָשָׁת:  
 לֹא יִחַוְלוּ זְקֵנָה וּבְחָרוֹת. עָלֶיךָ גַּם שִׁבְיָה וְשִׁחְרוֹת:  
 וְלֹא חָלוּ בָּךְ שְׂמֵחָה וְעֶצֶב. וְדַמְיוֹן נוֹצֵר וְכֹל רֵבֵר קֶצֶב:  
 כִּי לֹא יִסְוֵב אוֹתָהּ גֶּשֶׁם. אֵף לֹא תִדְמָה אֵל כֹּל גֶּשֶׁם:  
 כֹּל הַיְצוּרִים גְּבוּל סִבְבָתָם. אֵל רֵאשִׁיתָם וְלֹא אַחֲרֵיתָם:  
 כִּי כֹל הַבְּרוּאִים בְּגְבוּל שְׂמַתָם. וְלִימֵי צְבָאָם גְּבוּל הַקִּפְתָם:  
 וְלֵךְ אֵין גְּבוּל וְלִימִיָּה. וְלִשְׁבוּתֶיהָ וְלַעֲצָמָה:  
 עַל בֵּן אֵינָה צְרִיךְ לְכֹל. לִיָּדָה וְלַחֲסָדָה צְרִיכִים הַכֹּל:  
 הַכֹּל צְרִיכִים לְצַדִּיקוֹתֶיהָ. וְאֵינָה צְרִיךְ לְבְרִיּוֹתֶיהָ:

Unsterblich du, lebendiger Gott! nie sterblich! von Ewigkeit zu  
 Ewigkeiten du! Entbindest, lässest gebären, selbst ungeboren, ver-  
 wundest, heilest, selbst nie erkrankt.

Tod und Siechheit treffen dich nie, Schlummer und Schlaf sind  
 deinen Augen fremd. Bist du ja von jeher: lebend'ger Gott! was  
 an dir ist, ward nie verändert.

Und in Ewigkeit bleibst du unverändert, von deiner Göttlichkeit  
 unverringert. Neu und alternd war und ist dein Dasein nicht,  
 du das All' erneuest — doch du nicht neu.

Nicht angethan sind Alter oder Jugend dir, noch Greisesnam' und  
 Jünglingszeit; nicht kann bewegen dich Freud' und Schmerz,  
 Geschaffnen gleich, dem Endlichen gleich.

Denn dich umgibt kein Leib, gleichst beselkten Wesen nie. Den  
 Geschaffnen Allen stelltest du die Grenze ihres Anfangs, ihres  
 Endes.

Ja! Erschaffnen machtest Grenzen du, ihrer Lebenszeit hast Schranken  
 du gezogen; für dich gibt's keine Grenze, deine Tage, deine  
 Jahre, deine Allkraft. —

Darum bedarfst du gar Keines, deiner Hand und deiner Gnad'  
 bedarf Jedes; alle sie bedürfen deiner Milde, du bedarfst nicht  
 deiner Schöpfungen.

בְּטָרֵם בְּלִי יִצִיר הָיִיתָ . לְבִדָּה מֵאוֹמָה לֹא נִצְרַכְתָּ :  
רֵאשִׁית וְאַחֲרֵית בִּידָה עֲרוֹכִים . אֵתָה בָּם וְהֵם בְּרוֹחַה שְׂרוֹכִים :  
כֹּל אֲשֶׁר הָיָה בְּרֵאשׁוֹנָה . וְאֲשֶׁר יִהְיֶה בְּאַחֲרוֹנָה :  
כֹּל הַיְצוּרִים וְכֹל מַעֲשֵׂיהֶם . וְכֹל דְּבָרֵיהֶם וּמַחֲשׁוֹבוֹתֵיהֶם :  
מֵרֵאשִׁי וְעַד סוֹף תִּדְעַ כְּלָם . וְלֹא תִשְׁכַּח כִּי אֵתָה אֲצֵלָם :  
אֵתָה בְּרֵאשִׁית וְלִבְיָה עֲרֹכָם . לְבִדָּה תִדְעַ מְקוֹמָם וְרִדְפָם :  
הֵן אֵין דָּבָר מִמָּה נֶעְלָם . כִּי לְפָנֶיךָ נִכְוֵנִים כְּלָם :  
אֵין חֲשֵׁה וְאֵין מְנוּס וְסִתּוֹ . לְנוּס שָׁמָּה וְלֹהֶסֶתָה :  
אֵת אֲשֶׁר תִּבְקַשׁ אֵתָה מוֹצֵא . כֹּלֵי נְטוֹת אֵלֵיהֶם בַּעַת שְׁתַּרְצָה :  
כִּי אֵת הַכֹּל בְּאַחַת תִּרְאֶה . לְבִדָּה תַעֲשֶׂה כֹל וְאֵינְךָ נִלְאָה :  
כִּי עַל כֹּל גּוֹי וְעַל אָדָם יָחַד . עַל כֹּל תִּרְבֵּד בְּרַגַע אַחַד :  
תִּשְׁמַע בְּרַגַע כֹּל הַקּוֹלוֹת . זַעַק וְלַחֲשׁ וְכֹל הַתַּפְלוֹת :  
אֵף תִּבִּין אֵל כֹּל מַעֲשֵׂיהֶם . בְּרַגַע תַּחְקוֹר כֹּל לִבְיָהֶם :  
וְלֹא תִאָרִיז עַל מַחֲשׁוֹבוֹתֶיךָ . וְלֹא תִתְמַהֲמַה עַל עֲצָתְךָ :  
אֲצֵל עֲצָתְךָ גּוֹרָהֶךָ . לִקְצֵ וְלִמוֹעַד קְרִיאָתְךָ :  
וְכָלָם בְּאַמַּת בְּתוּם וּבִישׁוּר . מִבְּלִי עוֹרָף וּמִבְּלִי חוֹסֵר :

Eh' noch war ein Wesen, warst du allein — du bedurftest Nichts.  
Erst und Letzt in deiner Hand gereiht, du in ihnen, sie in deinem  
Geist verschlungen.

Alles was zuerst vorhanden war, und was zuletzt sein wird,  
alle Wesen, ihre Thaten alle, ihre Reden all' und Tichten —  
Vom Anfang bis End' ist dir bekannt, nichts vergißest du — da du  
bei ihnen bist. Hast du sie ja geschaffen, eingerichtet sie nach deinem  
Sinn, d'rum ist dir allein ihr Gang und Thun bekannt.

Sieh', kein Ding ist, das vor dir verhohlen wäre, denn vor dir liegt  
alles da; nicht Finsterniß, nicht Zuflucht, noch Versteck, kann  
Flucht gewähren, kann verbergen.

Was du suchst, das find'st du gleich, ohn' hinzuwenden dich nach  
ihnen, so du's willst; denn du siehst wie Eins das All', thuest  
Alles ganz allein, ermüdest nicht.

Ueber Böfker, über Menschen insgesammt — über Alles sprichst du  
aus in einem Augenblick, hörst im Augenblick die Stimmen Aller,  
Geschrei, Geflüster, alle die Gebete.

All' ihr Thun bemerkst du, erforschst im Augenblick die Herzen  
Aller. Nicht lange währt dein Sinnen, nicht lange weilt dein Rath;  
Bei deinem Rath ist auch dein Urtheil, das auf bestimmte Zeit du  
kund machst, nach Wahrheit, voll und und recht nicht mehr,  
nicht minder.

## שיר היחוד ליום השלישי

מִמָּה רָבֵד לֹא יֵאָבֵד . וְרָבֵד מִמָּה לֹא יִבָּדֵד :  
כֹּל אֲשֶׁר תַּחֲפוּץ תּוֹכֵל לַעֲשׂוֹת . וְאִין מִי מוֹחָה בְיָדָהּ מַעֲשׂוֹת :  
יְכוּלֵת יי בְּחַפְצוֹ קְשׁוּרָה . וּבְרָצוֹת יי לֹא אַחֲרָה ;  
אִין דְּבַר סֵתֵר מִמָּה גִבְחֵר . עֲתִירוֹת וְעוֹבְרוֹת לָהֶם יַחַד :  
אֲשֶׁר מֵעוֹלָם וְעַד הָעוֹלָם . הֵם כָּלָם בָּהּ וְאַתָּה בְּכָלָם :  
חֲדָשׁוֹת תִּגְדֵּר וְסוּר דְּרָבִיקָה . אֶל עֲבָדֶיךָ וּמְלֹאכֶיךָ :  
וְאַיִנְךָ צְרִיף לְהִשְׁמִיעָהּ . דְּבַר סוּר וְסֵתֵר לְהוֹדִיעָהּ :  
כִּי לָהּ כָּל סוּר יִגְלֶה . בְּמָרָם עַל לֵב כָּל יֹצֵר יַעֲלֶה :  
בְּלֵב כָּל גִּבְרָא לֹא תִמְצָא . וּמִפִּינוּ עֲתֵק לֹא יֵצֵא :  
בְּאִין לוֹ קֶצֶה וְלֹא יִחָצֶה . לֵב לֹא יִתְנַדֵּר וְאִין פֶּה פּוֹצֵחַ :  
בְּאִין לוֹ רוּחוֹת וְלֹא רוּחוֹת . אִין לוֹ שִׁיחוֹת בּוֹ מוֹכִיחוֹת :  
לְמַרְחֹק מִי יִשָּׂא דַעוֹ . לְלֹא תַחֲלֶה וְלֹא סוּף לְהַגִּיעוֹ :  
אֲגוּדִים אַחֲרֵיהֶם תּוֹף וְסוּף וְרֹאשׁ . פֶּה וְלֵב אֲבָלוֹם מְהֵרֹשׁ  
וּמְחֵרוֹשׁ :  
גוֹבַה וְעוֹמֵק נְעוּצִים בְּסוֹבֵב . חֲכָם לֵב וְנִבּוֹן לֹא יִלְכַב :

Dir kann Nichts verloren gehen, kein Ding zu schwer sein dir,  
was du willst, vermagst du auszuüben, Niemand währt Voll-  
bringen dir.

Des Ewigen Macht ist eng vereint mit seinem Willen, indem er  
will, ist jene ohn' Verzug; Geheimes dir nicht unentzogen ist,  
was kommt, was war — sie sind vereinet dir.

Denn von Ewigkeit bis Ewigkeit sie sind sammt in dir, in ihnen  
du; Neues kündigst du, vertrauend deinen Thaten, deinen Dienern,  
deinen Engeln.

Du bedarfst nicht erst zu hören, was geheim ist, was verborgen, um  
es zu erfahren; denn dir ist offenbaret, was geheim, eh' dem Sinn'  
geschaffner Wesen sie entsteigen

In des Erschaffnen Sinn bist du unerreichbar, drum entfahre unsrem  
Munde keine Frechheit. Wo nicht Endlichkeit, nicht Theilbarkeit —  
da erspäht kein Sinn, vermag die Rede nichts.

Wo nicht Seiten, wo nicht Räume sind: wagt die Sprache keine  
Kunde. Jene Ferne, wessen Sinn nimmt's auf zu erreichen, was  
kein Anfang, kein Ende hat?

Fest vereint sind: Mitte, Ende, Anfang — drum zähm' ich Mund  
und Herz, zu forschen, grübeln. Höhe, Tiefe, kreisen, fest gewunden,  
der Weisen Größe kanns, nicht fassen.

## שיר היחוד ליום השלישי

סובב את הכל ומלא את כל. ובהיות הכל אתה בכל:  
 אין עליה ואין תחתיה. אין חוץ לה ואין בינותיה:  
 אין מראה וגב לאחורה. ואין גוף לעוצם יחודה:  
 ואין בתוך ממך נבדל. ואין מקום רק ממך נבדל:  
 ואינה נאצל מכל ונבדל. ואין מקום רק ממך ונבדל:  
 מקרה ושנוי אין בה נמצא. ולא זמן ועדער ולא כל שמצה:  
 כל זמן וכל עת אתה מכינם. אתה עורכם ואתה משגם:  
 כל מרע לא ישיג אותה. אין שכל אשר ימצא אותה:  
 במדתה חכמתה. בגדלתה תבונתה:  
 חכם אתה מאליה. חי מעצמה ואין כגילה:  
 זולת חכמתה אין חכמה. בלתי בינתה אין בינה ומזמה:  
 חלקת בלב חכמים שכל. ורוחה תמלאם ורעתם תשכל:  
 מבלעדי כחה אין גבורה. ומבלעדי עוה אין עזרה:  
 אין נבדל פי אם בבדתו. ואין גדול פי אם גדלתו:  
 כל יקר וכל טוב מידה. לאשר תחפוז עשות חסדיה:

Das All' umgibst du All' erfüllt, im Sein des All' — bist selbst im All'. Nichts ist über dir, nichts ist unter dir, nichts ist außer dir, nichts ist zwischen dir.

Keine Licht- und keine Rückenseite deinem Ein-, kein Körper deinem Einheitswesen. Nichts in deinem Innern trennbar, nicht eine Stelle schwach und lösbar;

Von nichts entfernt und getrennt, keine Stelle leer, die du nicht fülltest. Weder Zufall noch Veränderung treffen dich, nicht Zeit, Zerstörung, Mangel.

Zeit und Schicksal — du bestimmst sie, ordnest und veränderst; kein Wissen fasset dich, begreifen dich kann kein Verstand.

Angemessen dir ist deine Weisheit, deiner Würde dein Verstand; deine Weisheit stammt aus dir, dein Leben bist du selbst, es gleicht dir nichts.

Ohne deine Weisheit gibts keine Weisheit, ohne dein Verstand nicht Verstand noch Klugheit. Du hast zugetheilt Verstand dem Herz der Weisen, mit deinem Geist erhältst du sie, verständigst ihre Einsicht.

Ohne deine Kraft ist keine Stärke, ohne deine Macht ist keine Hülfe. Ehrenwerth ist keiner, nur wenn du ihn ehrst; keiner groß, nur wenn du ihn groß machst;

Jede Würde, jedes Gute kommt aus deiner Hand, dem Gnade

## שיר היחוד ליום השלישי

אין חקר לגדלתה. ואין מספר לתבונתה:  
 אין עוד זולת הויותיה. חי וכל תוכל ואין בלתה:  
 ולפני הכל היית. ובהיות הכל את כל מלאות:  
 לא לחצוקה ולא הטובה. יצוריה אף לא מעטות:  
 בעשותה כל לא גבולת. מתוך מלאכתה לא נחלת:  
 בעשותה את השמים. ואת הארץ ואת המים:  
 לא קרבוה ולא רחוקה. כי כל קירות לא יחלקוה:  
 גרם מים לא ישטפה. ורוח פביר לא יהדפה:  
 אף כל טנופת לא תטנפה. אש אוכלה אש לא תשרפה:  
 להויותיה אין חסרון. וליחודה אין יתרון:  
 כמו היית לעולם תהיה. חוסר ועורף בה לא יהיה:  
 ושמה מעידה כי היית. והיה ותהיה ובכל אמה:  
 הוה לעולם וכן נודעת. בעידה וכן בה העידות:  
 שאמה הוא והוה בכל. שילה הכל וממה הכל:  
 שמות יקרה יענו ויעירו. בתוקף יקרה בה יסהירו:

du erzeugen willst — Unergründlich deine Größe, unaussprechlich dein Verstand. —

Keine Dauer, denn dein Dasein ewiglebend! allvermögend! nichts ist außer dir. Vor dem All bist du das All gewesen, und als das All entstand, erfülltest du das Ganze.

Nicht konnten drängen dich, bestimmen dich deine Weltgeschöpfe, noch entkräften dich. Indem du Alles schufst, nicht wardst du abgeschlossen, aus deiner Werke Mitte wardst du nicht ausgeschlossen.

Indem du schufst die Himmel, die Erd' und das Wasser — konnten sie nicht nähern dich, noch fernern dich, ja, alle Scheidewände theilen dich nicht ab.

Wasserströme überschwemmen dich nicht; starke Winde stoßen dich nicht; auch der Erde Schlämme schlämmen dich nicht; verzehrend Feuer! Feuer versehrt dich nicht.

An deinem Dasein find't kein Mangel statt, an deiner Einheit kein Ueberfluß; wie du warest, wirst du ewig bleiben, Mangel, Ueberfluß in dir nie sein werden.

Dein Name zeuge dir: du warst, du bist, wirst sein! im All' du ewig wä h r e s t! So wardst du anerkannt, wir bezeugen dir, und so hast selbst gelehret du:

Daß du es selbst, im All, du seist, daß dein das All' von dir das All'! Die Namen deiner Majestät — sie sagens laut und zeugen deiner mächt'gen Majestät, für dich sie zeugen.